

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/62/2023
Identifikačné číslo spisu: 5115223831
Dátum vydania rozhodnutia: 26.03.2025
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:5115223831.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: A. Z. J., narodený XX. E. XXXX, Ž., ul. K. č. XXX/XX, zastúpeného splnomocneným zástupcom JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., so sídlom Žilina, ul. Národná č. 17, IČO: 36 848 654, proti žalovanému: A. Z. Š.A., narodený XX. S. XXXX, R. XXX, zastúpenému splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Peter Strapáč, PhD., s.r.o., so sídlom Čadca, ul. 17. novembra č. 3215, IČO: 50 473 522, za účasti intervenienta na strane žalovaného: GSK Financial, a. s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta č. 3/A, IČO: 35 709 332 (právny predchodca Generali Poist'ovňa, a. s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta č. 3/A, IČO: 35 709 332), o náhradu škody v sume 19.429,27 eura s príslušenstvom, vedenom pôvodne na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 9C/338/2015 a v súčasnosti vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. CA-9C/338/2015, konajúc o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 23. augusta 2022 sp. zn. 8Co/160/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 9C/338/2015-308 zo dňa 20. mája 2021 žalobu žalobcu zamietol (výrok I.). Zároveň rozhodol, že žalovaný a intervenient majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (výrok II.). Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobou doručenou súdu dňa 04. augusta 2015 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata sumy 19.429,27 eura. Uviedol, že na základe rozsudku Okresného súdu Žilina sp. zn. 7C/154/2003 zo dňa 16. januára 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/152/2012 zo dňa 30. júla 2012 (rozsudkom ho súd zaviazal zaplatiť sumu 12.056 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 15. decembra 2004 do zaplata) a to z dôvodu, že vychádzal pri určení sumy 12.056 eur výlučne z jedného jediného dôkazného prostriedku - znaleckého posudku žalovaného č. 2/2011 zo dňa 11. marca 2011. Na základe rozsudku vyplatil on sumu 12.056 eur spolu s 8 % ročným úrokom z omeškania od 15. decembra 2004 do 06. augusta 2012, čo spolu predstavuje sumu 19.429,27 eura (istina 12.056 eur + úrok 7.373,27

eura). Žalobca zistil, že sú tu nové skutočnosti a nové dôkazy preukazujúce viaceré vady predmetného posudku, v dôsledku ktorých mu bola spôsobená škoda titulom právoplatného rozhodnutia súdu vychádzajúceho výlučne zo znaleckého posudku žalovaného.

1.1. Okresný súd nezistil zákonom predpokladané kumulatívne splnenie všetkých predpokladov a už prvý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu - porušenie právnej povinnosti (protiprávny úkon) v konaní preukázaný nebol, nevznikla zodpovednosť žalovaného za žalobcom tvrdenú škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, súd sa preto už ani ďalšími predpokladmi vzniku zodpovednosti nezaoberal a nárok žalobcu z tohto dôvodu bol nútený vyhodnotiť ako nedôvodný. Následne okresný súd zistil, že žalovaný i intervenient na strane žalovaného dôvodne vzniesli námietku premlčania a preto bol prvostupňový súd nútený nárok žalobcu ako oneskorene podaný zamietnuť podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zároveň priznal žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného úplnú náhradu trov konania.

2. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovaný a intervenient na strane žalovaného majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP).

2.2. Krajský súd považoval závery okresného súdu o nepreukázaní existencie porušenia právnych povinností žalovaným pri vypracovaní znaleckého posudku č. 2/2011 v konaní pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 7C/154/2013 ako prvého z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to z dôvodu, že súd v konaní sp. zn. 7C/154/2013 nesprávne znaleckého posudku nekonštatoval ani po námietkach žalobcu v postavení žalovaného. Nevznikla tak zodpovednosť za žalobcom tvrdenú škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa odvolacieho súdu porušením právnej povinnosti má zákon na mysli objektívne vzniknutý rozpor medzi tým, ako fyzická (právnická) osoba skutočne konala (prípadne opomenula konať) a tým, ako konať mala, aby si splnila svoje povinnosti jej uložené právnym predpisom alebo inou právnou skutočnosťou. Protiprávne konanie musí byť poškodeným preukázané takisto, ako vznik škody a príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi porušením právnej povinnosti ako príčinou vzniku škody a škodu a jej rozsahom ako následkom týchto príčin. Dôkazné bremeno preukázania protiprávnosti úkonu spočíva na poškodenom, nakoľko protiprávnosť zákon nepredpokladá.

2.3. Žalobcom nebolo však tvrdené a ani preukázané, že by žalovaný ako znalec sa v súvislosti s nesprávnym znaleckým posudkom dopustil iného správneho deliktu (poruší povinnosť pri výkone jeho činnosti alebo v súvislosti s výkonom činnosti ustanovenú zákonom), ktorý je preskúmaný na základe podnetu ministerstva spravodlivosti. Tiež ako znalec nebol pre porušenie povinnosti pri vypracovaní konkrétneho znaleckého posudku vyčiarknutý zo zoznamu znalcov (§ 34 ods. 6 zákona o znalcoch). Napokon nebol ním spáchaný trestný čin nepravdivého znaleckého posudku, tlmočnickeho úkonu a prekladateľského úkonu podľa § 347 Trestného zákona (zákona č. 300/2005 Z. z.) v platnom znení. Len tieto uvádzané skutočnosti by mohli zakladať prípadný nárok žalobcu na náhradu škody v súvislosti s nesprávne vyhotoveným znaleckým posudkom. Nebol preto ani podľa odvolacieho súdu dôvod zaoberať sa v tomto konaní namietanými vadami v znaleckom posudku žalovaného, ktoré mali byť v rozpore s predloženými dôkazmi. S ohľadom na uvedené závery o nepreukázaní predpokladu zodpovednosti za škodu podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka týkajúceho sa porušenia právnej povinnosti žalovaným bolo odvolanie žalobcu ohľadom jeho nesúhlasu s premlčaním nároku nedôvodným.

2.4. Vzhľadom na uvedené námietky, ktoré žalobca uviedol v odvolaní v rámci uplatnených odvolacích dôvodov nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, a to vrátane výroku o trovách konania, založeného na zásade úspechu žalovaného a intervenienta na strane žalovaného v spore (§ 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP), ktorý nebol osobitne napadnutý odvolaním.

3. Proti predmetnému rozsudku podal dovolanie žalobca. Ako dovolacie dôvody uviedol ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

3.1. Žalobca podal dovolanie v celom rozsahu a to jednak pre namietané nedostatočné odôvodnenie

oboch rozhodnutí podľa § 420 písm. f) CSP. V tejto súvislosti uviedol, že v rozhodnutiach súdov absentuje odôvodnenie, prečo súdy neakceptovali dôkazy, ktoré navrhol na preukázanie svojich tvrdení o porušení povinnosti znalca pri podaní predmetného znaleckého posudku. V dôsledku vyššie uvedeného má za to, že mu bolo znemožnené uskutočnenie jeho procesného práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivé konanie a rozhodnutie.

3.2. Žalobca podal dovolanie tiež pre nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Pričom v tejto časti dovolania poukázal na rozhodnutie dovolacieho súdu 1MOBdoV 11/2008, a to bez toho aby odôvodnil, ako predmetné rozhodnutie súvisí s danou vecou. Zároveň neuviedol v čom vidí odklon od daného rozhodnutia v uvedenej veci a aká právne otázka bola v danom spore riešená krajským súdom odlišne od uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu.

3.3. Žalobca navrhol, aby dovolací súd jeho dovolaniu vyhovel a alternatívne, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. rozsudok zmenil a žalobe vyhovel.

4. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, pričom uviedol, že oba súdy náležitým spôsobom vyhodnotili celú dôkaznú situáciu a správne rozhodli a že predmetné dovolanie žalobcu je nedôvodné pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí po obsahovej aj formálnej stránke a navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť a priznať náhradu trov dovolacieho konania.

4.1. Intervenient na strane žalovaného sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu treba odmietnuť.

5.1. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 7Cdo/312/2018, 8Cdo/67/2017).

5.2. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

5.3. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (pozri napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

5.4. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t.j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP.

Dovolanie vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP

6. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu je potrebné rozumieť taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bola daná prípustnosť dovolania, musí súd svojím nesprávnym

procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva v zmysle judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) patrí napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk a iné.

6.1. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania len v tom prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia práva sporovej strany na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

6.2. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. uplatneným nárokom a obranou proti takému uplatneniu. Pritom všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany konania na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces. (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 204/04).

6.3. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (napr. sp. zn. II. ÚS 4/94, sp. zn. II. ÚS 3/97, sp. zn. I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Ústavný súd v zmysle svojej judikatúry považuje za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej, alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (napr. sp. zn. IV. ÚS 150/03, sp. zn. I. ÚS 301/06).

6.4. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03-30).

6.5. Nie je porušením práva na spravodlivý proces iné hodnotenie vykonaných dôkazov, skutkových tvrdení strán, ako aj iný právny názor súdu na dôvodnosť uplatneného nároku. Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku.

7. Z obsahu spisového materiálu dovolací súd zistil, že v predmetnej veci odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že žalobca nepreukázal a neunesol dôkazné bremeno pri preukazovaní protiprávnosti konania žalovaného ako znalca vo veci podania znaleckého posudku v inej súdnej veci a preto nevznikla zodpovednosť žalovaného za žalobcom tvrdenú škodu v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko porušením právnej povinnosti má zákon na mysli objektívne vzniknutý rozpor medzi tým, ako

fyzická (právnická) osoba skutočne konala (prípadne opomenula konať) a tým, ako konať mala, aby si splnila svoje povinnosti jej uložené právnym predpisom alebo inou právnou skutočnosťou. Protiprávne konanie musí byť poškodeným preukázané takisto, ako vznik škody a príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi porušením právnej povinnosti ako príčinou vzniku škody a škodu a jej rozsahom ako následkom týchto príčin.

7.1. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že odvolací súd rozhodol v rozpore s predloženými dôkazmi, v rámci tohto dovolacieho dôvodu namietal aj to, že v rámci prebiehajúceho odvolacieho konania súd nehodnotil nijak nim navrhované dôkazy.

7.2. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalobcu vo vzťahu k § 420 písm. f) CSP nie je opodstatnené. Nie je možné zo strany dovolacieho súdu konštatovať, že by odvolací súd ako aj prvostupňový súd nedostatočne odôvodnili svoje rozhodnutie, resp. nedali odpoveď na podstatné otázky súvisiace s prejednávanej prípadom náhrady škody. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval a podrobne zdôvodnil (tak ako je vyššie uvedené), že žalobca neunesol dôkazné bremeno o tom, že žalovaný pri podaní znaleckého posudku konal protiprávne, a teda, že boli kumulatívne splnené všetky znaky potrebné na priznanie nároku na náhradu škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

7.3. Dovolací súd teda v daných námietkach dovolateľa nevzhladol porušenie práva na spravodlivý proces aj keď sa to žalobcovi javí „nespravodlivé“. Dovolací súd zdôrazňuje, že dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je nesúhlas s právnym posúdením veci (R 54/2012, R 24/2017). Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu SR podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania - zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014, IV. ÚS 279/2018). Odvolací súd dostatočne jasným spôsobom vysvetlil právne posúdenie otázky náhrady trov konania v predmetnej veci.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

8.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8.2. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnú normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

8.3. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP. K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení, môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

8.4. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP má osobitný význam vzájomný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Pre právnú otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky a odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ (R 83/2018).

8.5. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

8.6. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nevymedzí právnú otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane ale v prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

8.7. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnú otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, d/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

8.8. Žalobca v danom prípade neuviedol žiadnu právnú otázku, ktorou by sa súd podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP mal a mohol zaoberať. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu treba mať za to, že sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté pochybnovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu vecí významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

9. Dovolateľ vo svojom dovolaní poukázal všeobecne na ust. § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Nesprávne právne posúdenie vecí malo podľa dovolateľa spočívať v tom, že na vec malo byť aplikované rozhodnutie dovolacieho súdu 1MObdV 11/2008, a to bez toho, aby odôvodnil, ako predmetné rozhodnutie súvisí s danou vecou. Zároveň neuviedol, v čom vidí odklon od daného rozhodnutia v uvedenej veci a aká právna otázka bola v danom spore riešená krajským súdom odlišne od uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu.

9.1. Dovolací súd k tomu uvádza, že dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia je pre prípustnosť dovolania relevantný len vtedy, ak vec nesprávne právne posúdil odvolací súd alebo ak v odvolaní namietané nesprávne právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie odvolací súd svojím procesným postupom nenapravil. Avšak nemôže tomu byť v prípade, ak samotná strana sporu nevyužila svoje právo namietat konkrétnu nesprávnosť v rámci podaného odvolania; v takom prípade mala strana možnosť uplatniť svoj vplyv na výsledok sporu (sp. zn. 4Cdo/40/2019).

10. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) a f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

11. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.